

Stowarzyszenie „Jeden Świat”

Service Civil International Poland

Poznań, 2 sierpnia 2013

List otwarty Stowarzyszenia „Jeden Świat” w sprawie projektu „Z perspektywy Południa-Centrum Edukacji Globalnej w Poznaniu”

Program „Opowiadanie świata” realizowany przez Stowarzyszenie „Jeden Świat” w ramach projektu „Z perspektywy Południa – Centrum Edukacji Globalnej w Poznaniu” wzbudził kontrowersje w niektórych środowiskach i stał się obiektem komentarzy w mediach. Opinie zawarte w tych przekazach medialnych były przede wszystkim skupione na jednym z proponowanych w tym programie tematów, pt.: „Gender”. Po udzieleniu licznych odpowiedzi i wyjaśnień, dotyczących założeń tego programu, Stowarzyszenie „Jeden Świat” postanowiło zabrać głos w dyskusji i zaprezentować swoje stanowisko w tej sprawie.

Prowadzony przez Stowarzyszenie „Jeden Świat” program edukacyjny „Opowiadanie Świata”, realizowany w ramach projektu „Z perspektywy Południa – Centrum Edukacji Globalnej w Poznaniu”, stał się w ostatnim czasie obiektem sporego zainteresowania mediów. W sposób zaskakujący dla nas wzbudził duże kontrowersje i sprowokował dyskusję na temat racjonalności wydatkowania środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Wierzymy, że obywatelski nadzór nad sposobem, w jaki instytucje publiczne rozporządzają budżetem powierzonym im przez społeczeństwo, jest niewątpliwie sprawą istotną, a dziennikarze mogą odegrać w tym procesie niezwykle ważną rolę, przekazując opinii publicznej rzetelne informacje. Niestety, z publikacji medialnych, jakie pojawiły się w ostatnich dniach, wyłania się bardzo zniekształcony obraz, zarówno konkursu grantowego MSZ: „Edukacja Globalna 2013”, jak i samego programu „Opowiadanie Świata”. Aby obywatelska debata na temat sposobu dysponowania środkami publicznymi mogła się toczyć w oparciu o fakty, a nie domysły i przeinaczenia, czujemy się w obowiązku sprostować informacje, pojawiające się w mediach.

Jako Stowarzyszenie „Jeden Świat” od 1994 roku działamy na rzecz pokoju i porozumienia między ludźmi, głównie poprzez organizację i promocję wolontariatu oraz działania edukacyjne. Od kilku lat realizujemy projekty z zakresu edukacji globalnej. Jest to pojęcie nowe i nieostro rozumiane, jednak

Stowarzyszenie „Jeden Świat”

Service Civil International Poland

niezmiernie ważne: edukacja globalna stanowi bowiem odpowiedź na złożoność świata, w którym obecnie żyjemy. Ma na celu przygotowanie obywateli do stawiania czoła globalnym wyzwaniom oraz pomaga zrozumieć wzajemne związki ich życia i działań z życiem ludzi w innych miejscach na świecie. Zachęca też do krytycznego myślenia i poszukiwania związków przyczynowo-skutkowych, zwraca uwagę na to, co przywykliśmy uznawać za oczywiste i niewarte refleksji, np. skąd pochodzi i w jakich warunkach zostało wyprodukowane nasze ubranie, w jaki sposób na środowisko wpływa sposób produkcji żywności, którą jemy, pod jakim względem podobne, a pod jakim różne jest życie codzienne osób żyjących na innej półkuli. Słowem: pozwala kształcić rozumnych, odpowiedzialnych i świadomych obywateli, potrafiących sprawnie funkcjonować w zglobalizowanym świecie¹.

Na realizację opisanych wyżej założeń edukacji globalnej w ramach projektu „Z perspektywy Południa – Centrum Edukacji Globalnej w Poznaniu” Stowarzyszenie otrzymało dotację w wysokości 87 270 zł w konkursie MSZ. Oprócz „Jednego Świata” dotację otrzymało 13 innych organizacji, których listę można znaleźć na stronie www.msz.gov.pl w zakładce „Ministerstwo” – „Konkursy Ministra”.

W ramach realizowanego od maja 2013 roku projektu Stowarzyszenie prowadzi Centrum Edukacji Globalnej, które jest miejscem spotkań i działań twórczych, połączonym z ogólnodostępną biblioteką. CEG jest też ośrodkiem edukacyjnym, realizującym we współpracy z nauczycielami kilka programów szkoleniowych. Program „Głosy kobiet” w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych to warsztaty oparte na historiach kobiet z Ghany, Polski i Gwatemali, zebranych w wydanej przez Stowarzyszenie w 2011 r. książce pt. „Głosy kobiet. Ghana, Gwatemala, Polska”. Program „Słowa i obrazy” dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych ma na celu kształtowanie krytycznego myślenia w odbiorze przekazów medialnych i przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu edukacji międzykulturowej, zapoznanie uczestników z *Kodeksem w sprawie obrazów i wiadomości z Krajów Południa* oraz zachęcenie do stosowania zawartych w nim zasad. Program „Opowiadanie świata” został opracowany dla trzech grup wiekowych: przedszkola, klasy 1-3 i klasy 4-6. W ramach tego cyklu przeszkoleni nauczyciele przeprowadzą warsztaty, podczas których uczestnicy wysłuchają opowieści z różnych kultur, a następnie poprzez pracę twórczą będą mogli wyrazić osobiste przemyślenia i wrażenia. W ramach tego programu opracowano po trzy cykle tematyczne warsztatów dla każdej z grup wiekowych: „Szczęście”, „Żywność”, „Woda” (przedszkola), „Współpraca”, „Ekologia”, „Piękno” (nauczanie początkowe) oraz „Gender”, „Praca”, „Mądrość” (klasy 4-6). Nauczyciele sami wybiorą, który z tych trzech tematów chcą zrealizować w swojej placówce.

¹ Osobom zainteresowanym bardziej szczegółową definicją tego pojęcia polecamy lekturę strony Tygodnia Edukacji Globalnej www.tydzienedukacjiglobalnej.pl

Stowarzyszenie „Jeden Świat”

Service Civil International Poland

Jeden z tych dziewięciu cykli tematycznych, poświęcony równości płci, który zatytułowaliśmy „Gender”, wywołał wiele kontrowersji. Media, które obecnie podają informacje dotyczące programu „Opowiadanie świata”, zubażają treść naszego projektu, zawężając go jedynie do słowa gender, uznawanego przez niektóre środowiska za bardzo negatywne. Wobec tego zniekształconego i niejasnego sposobu, w jaki informacja o projekcie była przedstawiana w mediach, chcielibyśmy dodać kilka słów na temat znaczenia problematyki gender w edukacji globalnej.

Gender, czyli nauka o tym jak kultura i społeczeństwo rozumie i kształtuje płeć, to temat do rozważań, do zadawania pytań, do dyskusji, równie ważny, jak inne tematy społeczne, jak: piękno, mądrość, ale także współpraca, środowisko, zasoby wodne na świecie, żywność, szczęście. W wielu miejscach na świecie wciąż brakuje równego traktowania kobiet i mężczyzn, istnieje przemoc mężczyzn wobec kobiet, a dziewczęta mają bardziej niż chłopcy ograniczony dostęp do edukacji. Źródłem tych zjawisk jest bardzo często stereotypowe postrzeganie ról kobiet i mężczyzn w społeczeństwie, w pracy, w rodzinie. Celem edukacji z zakresu płci społeczno-kulturowej (gender) jest dostrzeżenie negatywnego wpływu stereotypów płci i przeciwdziałanie wynikającym z nich nierównościami. Zapewnienie równości płci to jedno z największych globalnych wyzwań, przed którymi stoi dzisiejsze społeczeństwo – problem ten jest na tyle ważny, że znalazł się wśród ośmiu Milenijnych Celów Rozwoju, które 189 członków ONZ, w tym Polska, zobowiązało się osiągnąć do 2015 roku w ramach Projektu Milenijnego ONZ: Cel 3: „Wspieranie zrównoważenia w prawach mężczyzn i kobiet oraz wzmocnienie pozycji kobiet”. Dlatego właśnie temat ten uwzględniono w opracowanym przez „Jeden Świat” programie.

Mamy głęboką nadzieję, że powyższe informacje ostudzą trwającą w mediach dyskusję i sprowadzą ją na bardziej merytoryczne tory, a przy tym pomogą zdezorientowanym odbiorcom przekazów medialnych na temat Stowarzyszenia „Jeden Świat” uzyskać pełny i rzetelny obraz naszych działań w zakresie edukacji globalnej. W razie jakichkolwiek pytań zapraszamy do bezpośredniego kontaktu pod adresami dostępnymi na stronie www.jedenswiat.org.pl.

Elżbieta Kowalak – Prezes Zarządu

Zbigniew Theus – Wiceprezes Zarządu

Halina Wojsław – Sekretarz Zarządu

Magdalena Janaszek – koordynatorka programu
„Opowiadanie Świata”